

Tutkimus: Täysi digitaalinen suvereniteetti ei ole realistinen – yritykset painottavat häiriönsietokykyä täydellisen riippumattomuuden sijaan

Helsinki, 10.9.2026 – Digitaalisesta suvereniteetista on tullut useimmissa suurissa organisaatioissa ykköstason prioriteetti. Silti 59 % organisaatioista arvioi, ettei täysi digitaalinen suvereniteetti ole realistinen tavoite. Tämä käy ilmi Capgemini Research Instituten raportista ”Digital Sovereignty: From Policy Ambition to Executive Imperative”. Tutkimukseen vastanneiden 1.300 liiketoiminta- ja teknologiajohtajan mukaan täydellisen teknologisen riippumattomuuden tavoittelun sijaan organisaatiot keskittyvät kriittisten toimintojen ja tiedon suojaamiseen, keskeisten digitaalisten palvelujen ja teknologioiden hallinnan säilyttämiseen sekä riippuvuuden vähentämiseen yksittäisistä palveluntarjoajista.

Teknologiariippuvuudet altistavat organisaatiot riskeille

Raportin mukaan organisaatiot ovat viimeisen vuosikymmenen aikana edenneet nopeasti pilvipalvelujen ja tekoälyn käyttöönotossa sekä digitaalisessa transformaatioissa. Kehitys on ollut usein nopeampaa kuin hallintoa ja häiriönsietokykyä tukevien toimintamallien kehittyminen. Samalla organisaatiot ovat tulleet yhä riippuvaisemmiksi pienestä joukosta globaaleja teknologiatoimittajia. Viime vuosien geopolittiset jännitteet ja toimitusketjujen häiriöt ovat tuoneet esiin erityisesti teknologiatoimittajien keskittymiseen liittyviä riskejä.

Capgeminin Digital Sovereignty Index perustuu 866 organisaation analyysiin Yhdysvalloissa, Euroopassa sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella. Indeksissä arvioidaan muun muassa riippuvuutta ulkomaisista toimittajista, toimittajakannan keskittymistä, toimittajan vaihtamisen mahdollisuuksia sekä teknologioiden kriittisyyttä liiketoiminnan jatkuvuudelle. Indeksien mukaan 86 % organisaatioista altistuu merkittävästi riskeille, jotka liittyvät ulkomaisiin tai ulkopuolisten toimijoiden hallitsemiin toimitusketjuihin.

Useimmat organisaatiot arvioivat, että voimakas riippuvuus ulkomaisista toimittajista, toimittajakannan keskittyminen, puutteellinen näkyvyys toimitusketjuihin sekä toimittajien vaihtamisen hitaus lisäävät niiden haavoittuvuutta häiriöille. Tästä huolimatta varautumisessa on suuria alueellisia eroja. Vain 42 %:lla viime aikoina toiminnan häiriötä kokeneista organisaatioista on varautumissuunnitelma. Yhdysvalloissa osuus on 64 %, Manner-Euroopassa 37 % ja Aasian ja Tyynenmeren alueella 34 %.

Häiriönsietokyvyn varmistaminen tärkein suvereniteettihankkeiden vauhdittaja

Globaalisti 93 % organisaatioista on käsitellyt digitaalista suvereniteettia hallitustasolla, ja lähes puolet pitää sitä yhtenä hallituksensa tärkeimmistä prioriteeteista. Tämä näkyy myös konkreettisina toimina: lähes neljä viidestä organisaatiosta joko toteuttaa parhaillaan digitaalisen suvereniteetin strategiaa tai rakentaa sellaista, ja viidennes aikoo ottaa strategian käyttöön seuraavan vuoden aikana.

Panostukset heijastavat kasvavaa huolta organisaatioiden kyvystä ylläpitää liiketoiminnan kriittisiä toimintoja yhä epävarmemmassa geopolittisessä ympäristössä. Raportin mukaan yli kolme neljäsosaa organisaatioista on asiasta erittäin huolissaan.

Toiminnan häiriönsietokyky geopolittisen epävakauden ja häiriöiden keskellä on tärkein digitaalisen suvereniteetin hankkeita vauhdittava tekijä, jonka mainitsee neljä viidestä vastaajasta.

Tekoäly on noussut teknologiakokonaisuuden osa-alueeksi, jota organisaatiot painottavat erityisesti digitaalista suvereniteettia tavoitellessaan: kolme neljästä organisaatiosta nostaa tekoälyn keskeiseksi painopistealueeksi.

Painotus näkyy erityisen vahvasti esimerkiksi ilmailu- ja puolustusteollisuudessa sekä organisaatioissa, joissa hallitaan kriittistä infrastruktuuria, tietoa tai toimintoja.

"Nykyiset organisaatiot toimivat vahvasti verkottuneissa teknologiaekosysteemeissä, joissa täydellinen digitaalinen suvereniteetti on harvoin saavutettavissa. Tutkimuksen mukaan organisaatiot eivät tavoittele täydellistä autonomiaa, vaan sitä, että ne tunnistavat teknologiariippuvuutensa ja säilyttävät riittävän hallinnan sekä mahdollisuuden vaihtaa ratkaisuja tai toimittajia tilanteen muuttuessa", kuvailee Capgemini Finlandin julkisen sektorin johtaja **Juhani Suhonen**.

Häiriönsietokyky varmistetaan hallituilla riippuvuussuhteilla

Vaikka digitaalisesta suvereniteetista on tullut yrityksille tärkeä kysymys maailmanlaajuisesti, eri alueilla sitä lähestytään eri tavoin. Aasian ja Tyynenmeren alueella (41 %), Manner-Euroopassa (52 %) ja Isossa-Britanniassa (56 %) digitaalinen suvereniteetti nähdään ennen kaikkea keinona vähentää riskejä ja vahvistaa häiriönsietokykyä.

Yhdysvalloissa painotus on erilainen. Siellä yli puolet organisaatioista (52 %) tarkastelee digitaalista suvereniteettia ensisijaisesti sääntelyn ja vaatimustenmukaisuuden näkökulmasta, kun taas 40 % pitää sitä keinona vahvistaa häiriönsietokykyä. Aasian ja Tyynenmeren alueella sekä Manner-Euroopassa ollaan myös selvästi Yhdysvaltoja ja Isoa-Britanniaa huolestuneempia siitä, miten kriittiset liiketoiminnot pystytään turvaamaan geopolittisen epävarmuuden keskellä.

Alueellisista eroista huolimatta organisaatiot ovat varsin yksimielisiä siitä, ettei digitaalinen suvereniteetti tarkoita täydellistä teknologista riippumattomuutta. Maailmanlaajuisesti kaksi kolmasosaa katsoo, että kyse on pikemminkin hallituista ja häiriöitä kestävästä riippuvuussuhteista kuin eristäytymisestä. Näkemys on yleisempi Manner-Euroopassa (75 %) kuin Yhdysvalloissa (50 %).

Maailmanlaajuisesti yli kaksi kolmasosaa kyselyyn vastanneista organisaatioista aikoo yhdistää omien valmiuksiensa kehittämisen ja yhteistyön ulkopuolisten kumppaneiden kanssa. Yhdysvaltalaiset organisaatiot painottavat eurooppalaisia sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen organisaatioita enemmän yhteistyötä teknologiaverkostojen ja toimialakumppaneiden kanssa yhteisten valmiuksien kehittämiseksi.

Haasteena edelleen kokonaisvaltainen näkyvyys teknologiariippuvuuksiin

Käytännön toteutukseen liittyy edelleen merkittäviä haasteita. Vaikka raportin mukaan 54 % organisaatioista uskoo voivansa vahvistaa digitaalista suvereniteettiaan kilpailukyvyistä tinkimättä, samalla vain 14 %:lla on kokonaisvaltainen näkyvyys teknologiariippuvuuksiinsa ja 36 % arvioi, että kriittisen teknologiatoimittajan vaihtaminen veisi yli vuoden. Joka kymmenes kertoo, ettei sillä ole lainkaan käyttökelpoista vaihtoehtoja palveluntarjoajaa. Tämä vaikeuttaa geopolittisten tai toimittajiin liittyvien riskien arviointia.

"Raportin mukaan pieni joukko globaaleja teknologiatoimittajia hallitsee yli 70 % EU:n pilvimarkkinasta. Digitaalisen suvereniteetin tavoitteena ei kuitenkaan ole täydellinen teknologinen riippumattomuus, vaan riippuvuuksien hallinta, vaihtoehtojen säilyttäminen ja toimittajaloukkujen välttäminen. Todellinen haaste on rakentaa häiriönsietokykyä kilpailukyvyistä tinkimättä ja samalla vauhdittaa omia innovaatioita ja pitkän aikavälin kasvua", Suhonen painottaa.

Digitaalisen suvereniteetin vahvistamisella on hintansa: 49 % organisaatioista olisi valmis maksamaan siitä lisähintaa, keskimäärin 23 % nykyisiä kustannuksia enemmän. Kustannukset muodostavatkin keskeisen haasteen, kun yritykset pyrkivät lisäämään teknologista hallintaansa kilpailukyvyistä tinkimättä.

Linkki tutkimukseen: <https://www.capgemini.com/fi-en/insights/research-library/digital-sovereignty/>

Taustatietoa tutkimuksesta

Capgemini Research Institute toteutti kyselyn 1.300 liiketoiminta- ja teknologiajohtajalle eri toimialoilta. Vastaajat työskentelivät yrityksissä sekä julkisen hallinnon organisaatioissa, joiden vuotuinen liikevaihto on yli miljardi Yhdysvaltain dollaria. Kysely kattoi Yhdysvallat, Ison-Britannian, Manner-Euroopan (Ranska, Saksa, Italia, Alankomaat, Espanja ja Ruotsi) sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen (Australia, Kiina, Intia ja Japani).

Capgemini

Capgemini on liiketoiminnan muutokumppani tekoälyn muovaamassa toimintaympäristössä. Rakennamme asiakkaidemme kanssa älykkäämpää ja kestävämpää tulevaisuutta tekoälyä, teknologiaa ja ihmimillistä innovatiivisuutta yhdistämällä. Olemme mukana arjen toimintatapojen uudistamisessa, innovaatioiden kehittämisessä ja kasvun vauhdittamisessa. Tuomme asiakkaidemme käyttöön monipuolisen osaamisemme strategiasta teknologiakehitykseen sekä älykkäisiin liiketoimintaprosesseihin. Yhdistämme syvän toimialaosaamisen sekä globaalit kyvykkyydet tekoälyn, pilvipalveluiden ja datan hyödyntämisessä varmistaen, että asiakkaamme saavuttavat tavoittelemansa liiketoimintahyödyt. Työmme pohjaa vahvaan kumppaniekosysteemiin ja 60 vuoden kokemukseen teknologiakehityksestä. Työnantajana Capgemini on vastuullisuudesta ja monimuotoisuudesta palkittu globaali organisaatio, jossa työskentelee yli 410 000 asiantuntijaa yli 50 maassa. Konsernin liikevaihto vuonna 2025 oli 22,5 miljardia euroa.

Make it real | <https://www.capgemini.com/fi-en/>

Capgemini Research Institute

Capgemini Research Institute on Capgeminin sisäinen ajatushautomo, joka julkaisee tutkimusta digitaalisen teknologian vaikutuksista suuriin perinteisiin yrityksiin. Tiimi käyttää hyväkseen Capgeminin maailmanlaajuisista asiantuntijaverkostoa ja tekee läheistä yhteistyötä akateemisten ja teknologia-alan kumppaneiden kanssa. Instituutilla on omat tutkimuskeskukset Intiassa, Singaporessa, Iso-Britanniassa ja Yhdysvalloissa. Se on useana vuotena peräkkäin sijoittunut ensimmäiselle sijalle riippumattomassa analyysissä, jossa arvioitiin tutkimuksen laatua maailmanlaajuisesti.

Lisätietoa: <https://www.capgemini.com/fi-en/insights/research-institute/>